

Αρτεμισία Σ. Αθανασιάδου

Γεννήθηκε στην Κυθρέα τον Ιούλιο του 1896 στην Κυθρέα στην ενορία Αγίου Ανδρονίκου από τον Μιχαήλ και την Ευδοκία Καφατάρη.

Υπανδρεύθηκε το Στυλιανό Αθανασιάδη το 1921 που πέθανε στις 5.2.1966. Απέκτησαν τέσσερα παιδιά το Μίκη, την Ευδοκία, την Χρυστάληνη (Χρύστα) και το Χαρίλαο.

Ο Μίκης σπούδασε γιατρός και νυμφεύθηκε τη Μαρούλα το γένος Ιωαννίδη από τη Λευκωσία όπου και εγκατεστάθηκε. Η Ευδοκία παντρεύτηκε τον Ανδρέα Φιλιππίδη από την Κυθρέα. Η Χρύστα το Σάββα Χριστίδη επίσης από την Κυθρέα και ο Χαρίλαος την Χρυσούλα Ανδρέου Τζιωριτζή επίσης από την Κυθρέα.

Πέθανε στις 31.5.1985 και θάφτηκε την επομένη στο Νεό Κοιμητήριο Λευκωσίας από την εκκλησία των Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης.

Ο κ. Χριστόδουλος Πέτσας είπε τον πιο κάτω επικήδειο.

Πολύκλαυστη θεία Αρτεμισία

Μια αξιοπρεπής κυρία της φιλοπρόοδης Κωμόπολης Κυθρέας από χθες έχει φύγει από κοντά μας. Μια κυρά και αρχόντισσα εγκατέλειψε για πάντα την πρόσκαιρη τούτη ζωή. Μια πιστή και αφοσιωμένη σύζυγος έφυγε από τα γήινα για να μεταφερθεί στα ουράνια. Μια φιλόστοργος μητέρα της οποίας έπαυσε πια να πάλλει με τους κτύπους η καρδιά και η καλοκάγαθη ψυχή της αποχωρίστηκε από το ατσάλενιο της κορμί που κρατείτο σ' αυτό για εννιά δεκαετίες για να μεταφερθεί στην αιωνιότητα όπου οι άγιοι και οι δίκαιοι αναπαύονται.

Είναι η Αρτεμισία Αθανασιάδου που στη μακρινή επίγεια πορεία της απήλαυσε εξαιρετικής τιμής και δόξης τόσο στο πλούσιο και ηγεμονικό πατρικό της περιβάλλον όσο και στο αρχοντικό της περιβάλλον.

Στη συγκινητική τούτη ώρα που βρίσκομαι μπροστά στο σεπτό σου λείψανο για να πω μερικά λόγια στην ιερή σου μνήμη πόσο μου 'ρχονται στο νου τα σωστά εκείνα λόγια που επανειλημμένα μου 'λεγες για τον πεφιλημένο σου πατέρα όταν τακτικά ερχόμουν και σε 'βλεπα, δείγμα της ιδιαίτερης εκτίμησης που έτρεφα για σένα: «Ο μακαρίτης ο πατέρας μου αείμνηστος Μ. Καφατάρης ποτέ του δεν αδικησε κανένα στις δοσοληψίες του. Δεν ξεσπίτωσε βίαια για να εισπράξει τα δανεικά του και δεν βίασε ποικιλώτροπα κανένα για να το ξεκλήρει και τον αφήσει χωρίς κτήματα και περιουσίες».

Στα λόγια σου τούτα πρόσθετα και την μορφή της ταπεινής μητέρας σου της πράξης και μειλίχιας, της καλωσυνάτης και άκακης Ευδοκίας που έζησε ζωή πραγματικά χριστιανική, ποτέ της δεν έβλαψε κανένα ούτε με λόγια ούτε ούτε με έργα. Και οι δυο τους ευτύχησαν ν' αναδείξουν και τα τρία προσφιλή τους τέκνα και να καταλάβουν στην εποχή τους πρώτη θέση ανάμεσα στο κοινωνικό σύνολο της προηγμένης μας Κωμόπολης.

Μα τα καλά έργα των αείμνηστων γονιών σου, η εν φόβω Κυρίου Χριστιανική τους ζωή, και το ειρηνικό τέλος που έδω-

σαν επέδρασαν τόσο στην ευαίσθητη ψυχή σου, που έκαμες βίωμα ό,τι σεμνό και ωραίο ό,τι υψηλό και ενάρετο, ό,τι άφθαστο και ιδανικό μπορούσε να φτάσει η ανθρώπινη διάνοια. Γι' αυτό πέρασες τη μακρόβια επίγεια ζωή σου σε άφθαστη τιμή και δόξα, σε ανυπόκριτη υπόληψη και σεβασμό όχι μονάχα ανάμεσα σε συγγενείς γνωστούς και φίλους αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία της Κυθρέας.

Η αριστοκρατική σου καταγωγή, το αρχοντικό και υψηλό σου οικογενειακό περιβάλλο και τα ψυχικά σου χαρίσματα συνέτειναν να συνδεθείς με το λατρευτό σου σύζυγο τον αειμνηστο Στυλιανό Αθανασιάδη άνδρα πεπαιδευμένο και καλλιεργημένο, άνδρα συνετό και ενάρετο, άνδρα μεταξύ των ολίγων στην Κυθρέα. Η τύχη ακόμη σε ευνόησε σε μικρό χρονικό διάστημα μετά τον αρραβώνα σας ο Στυλιανός επέβη να διορισθεί στη θέση Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων, θέση αρκετά υψηλή για την εποχή εκείνη, θέση αξιοζήλευτη για το διδασκαλικό σώμα.

Μα η νέα αυτή προαγωγή του Αθανασιάδη συνέτεινε το όνομα του να βγει έξω από τα στενά όρια της Κυθρέας και να γίνει πασίγνωστο σ' όλα τα πέρατα της Κύπρου όχι μονάχα ανάμεσα στο διδασκαλικό κόσμο αλλά και σ' όλες τις Κοινοότητες της Κύπρου εξαιτίας της επικοινωνίας που ήρχετο με τους αντιπροσωπευτικούς παράγοντες της καθεμιάς στις περιόδους του και τις επιθεωρήσεις των δημοτικών σχολείων. Όλοι τον θαύμαζαν για τον ισχυρή του μνήμη, για την πολυμέρεια των γνώσεων του, τη σύνεση και φρονιμάδα του και προπαντός για το ακέραιο του χαρακτήρα.

Συμμεριζόσουν κι εσύ αξέχαστη θεία Αρτεμισία την εκτίμηση και το σεβασμό που περιβάλλετο ο πεφιλημένος σου σύζυγος και ήταν τούτο πλήρης ηθική ικανοποίηση και ένιωθες ευτυχισμένη γιατί καταξιώθηκες ένα τέτοιο τετιμημένο σύζυγο.

Με την ένωση σας με το θείο μυστήριο του γάμου άρχισε ένας συνεχής και αδιάλειπτος αγώνας και των δυο σας για την ανατροφή των 4 τέκνων σας, ανατροφή αντάξια της προγονικής σας παράδοσης. Μόχθοι και κόποι ασύγκριτοι, ομοψυχία και σύμπνοια παραδειγματική. Πραγματικά φανήκατε αντάξιοι των προγόνων σας και δώσατε την αρμόζουσα χριστιανική ανατροφή. Καλλιεργήσατε στη ψυχή τους τις άφθαστες αρετές του ευαγγελίου. Παράλληλα ευτυχήσατε να τα δήτε όλα πλήρως αποκατεστημένα στην κοινωνία και να καταλαμβάνουν θέση επίζηλη σ' αυτή. Ήταν τούτο ευτυχία της ζωής σας σ' αντάλλαγμα των κόπων και των προσπαθειών σας.

Μοιραστήκατε χέρι με χέρι κόπους και θυσίες, αλλά το κέντρο του βάρους έπεφτε πάντα στους δικούς σου ώμους, στις δικές σου ενέργειες και πράξεις. Γιατί ο αξέχαστος Αθανασιάδης σαν επιθεωρητής ξεκινούσε περιοδείες ανά τις πόλεις και τα χωριά της Κύπρου που διαρκούσαν 30—40 μέρες σ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και ανάμεσα σε προβληματικές συγκοινωνιακές συνθήκες και αντίξοες καιρικές καταστάσεις.

Σε σένα λοιπόν σεβάσμια Αρτεμισία επαφίετο η επίλυση όχι μόνο των οικογενειακών προβλημάτων αλλά και εκείνων των κτημάτων. Έπρεπε να διευθετηθούν και εκτελεσθούν όλες οι εποχιακές καλλιέργειες και ανά δεκατετραήμερο κύκλο να γίνει η άρδευση από τη νομή Κεφαλοβρύσου.

Μα η απέραντη στοργή στα τέκνα και η απύθμενη αγάπη στα δένδρα και γενικά στην γεωργική παραγωγή συνέτειναν να εκτελούνται όλα οργανωμένα μάλιστα με τέτοια μαθηματική ακρίβεια που δεν άφηνες τίποτε αμελητέο. Στην οργάνωση τους επιστράτευες όλη σου την εξυπνάδα που συνδύαζες με το ενεργητικό και δραστήριο σου πνεύμα με αποτέλεσμα άρτιο. Όλα γίνονταν στην εντέλεια με ρυθμό και με μέτρο που θα το εξήλεγε και ο πιο

έμπειρος σε οικογενειακά και γεωργικά προβλήματα.

Ειλικρινά όλοι εμείς που παρακολουθούσαμε από κοντά την αξιοσύνη σου και την δραστηριότητα σου απορούσαμε πώς γεμάτες από τρεχάματα και περιπέτειες και μάλιστα σε κτημοσύνη περίπλοκη και αρκετά εκτεταμένη. Αρκεί ν' αναφερθεί πως το διόροφο αρχοντικό του Αθανασιάδη ήταν κτισμένο σε μια έκταση 10—12 σκάλες όλη δενδροφυτευμένη με λεμονόδενδρα και λογής λογής οπωροφόρα δένδρα. Όλα φυτεία του Αθανασιάδη αλλά με περιποίηση και ανάγινμα κατά μέγα μέρος της Αρτεμισίας.

Αγαπητή θεία φεύγεις από τη πρόσκαιρη τούτη ζωή ικανοποιημένη γιατί εξεπλήρωσες το καθήκο σου σαν σύζυγος μητέ-

ρα και γιαγιά. Έδωσες φωτεινό παράδειγμα δόξης και τιμής έντιμου και ενάρτετου βίου, ανθρωπιάς και καλωσύνης. Εγκατέλειψες αναμνήσεις άριστες και στάθηκες τύπος και υπογραμμός υψηλών αρχών, αγάπης, ευσέβειας, δικαιοσύνης και μεγαλοπρέπειας. Κοιμήσου ήσυχη τον αιώ-νιο σου ύπνο.

Το μόνο σου παράπονο είναι γιατί έκλεισες τα μάτια με όλα σου τα τέκνα στην προσφυγιά. Ήταν για σένα μια δι-αρκής αγωνία να δεις το ξεσκλάβωμα των κατεχομένων εδαφών και τα παιδιά σου με τις οικογένειες τους επιστρέφον-τας στους πολυπόθητους τόπους μας.

Ας παρακαλέσουμε τον Ύψιστο να κατατάξει την άδολη ψυχή σου στις αιώνιες μονές του Παραδείσου ανάμεσα στις ψυ-χές των αγίων και όλων των δικαίων.

Αιωνία σου η μνήμη αλησμόνητη θεία.